

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Стратегічне управління»

Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	Бізнес-адміністрування
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Код навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми	ОК 23
Семестр вивчення	8-й семестр
Кількість кредитів ЄКТС / годин	5 / 150
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 40 год.
	Практичні заняття - 40 год.
	Самостійна робота - 70 год.
Вид індивідуального завдання	Практичні завдання, доповідь
Форма підсумкового контролю	екзамен
Кафедра (назва, № кабінету, контактний телефон, e-mail)	Кафедра Менеджменту і адміністрування
Викладач /і:	Задорожний Іван Степанович, д.е.н, професор
Контактна інформація викладача/ів:	zadogjny@suem.edu.ua
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком Дистанційні: електронна пошта, групи у Вайбері, Телеграмі
Анотація навчальної дисципліни	
Дисципліна забезпечує: формування понятійного й термінологічного апарату у слухачів у галузі стратегії підприємств і стратегічного управління; розуміння сутності методів і принципів стратегії управління; розуміння системної єдності стратегічного управління підприємством; формування здатності самостійно розв'язувати основні задачі місії, стратегічних цілей, створення стратегії, розробки системи стратегічного прогнозування, стратегічного керування та дизайну..	
Мета навчальної дисципліни:	
оволодіння сучасними теоретичними основами стратегічного управління та практичними навичками прийняття стратегічних рішень в процесі управління діяльністю та розвитком підприємства на ринку.	
Мета орієнтована на формування у студентів таких компетентностей:	
ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	
ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	
ЗК7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	
ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	
ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища

СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК16. Здатність розробляти корпоративну стратегію організації, визначати стратегічні альтернативи розвитку організаційних систем, забезпечувати на стадії планування високий рівень збалансованості її складових елементів.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми)

ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень

ПРН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації

ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень

ПРН7. Виявляти навички організаційного проектування

ПРН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації

ПРН18. Демонструвати навички стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику; ідентифікувати ризики

Очікувані результати навчання

Ідентифікувати концепції, школи та підходи до стратегічного менеджменту підприємством;

Використовувати методи аналізу та прогнозування розвитку зовнішнього та внутрішнього середовища;

Розуміти процес формування системи стратегій організації;

Розуміти сутність і зміст стратегічного аналізу внутрішнього стану організації, різновидів корпоративних і ділових стратегій, що використовуються для забезпечення конкурентноздатності організацій в залежності від їх особливостей та умов функціонування;

Пояснити переваги та недоліки різних організаційних структур управління підприємствами;

Визначати особливості управління процесом реалізації стратегії підприємства;

Формувати місію і стратегічне бачення підприємства;

Визначати систему цілей підприємства;

Здійснювати стратегічний аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища організації;

Розробляти загальну, ділові і корпоративні стратегії підприємства;

Здійснювати стратегічне керівництво процесом реалізації стратегії.

Зміст навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1

Тема 1. Поняття і сутність управління.

Види стратегічного управління. Умови появи методології стратегічного управління. Зміст і взаємозв'язок основних понять стратегічного управління. Вибір системи управління. Тривимірний модель стратегічного управління. Види діяльності, етапи процесів управління, елементи механізму управління. Причини й необхідність появи стратегічного управління.

Основи стратегічного управління: методологія, методика, технологія. Основні принципи. Зміст і взаємозв'язок головних означень стратегічного управління. Потенціал,

стратегія, конкурентоспроможність, основні показники.

Тема 2. Задачі стратегічного управління.

Перша задача СУ. Визначення сфери діяльності (стратегічних намірів) і формування стратегічних установлень (місії організації), визначення бізнесу, факторів, границь, цінностей. Друга задача СУ. Визначення цілей. Довгострокові, поточні, короткострокові цілі. Фінансові й стратегічні цілі. Показники. Досяжність цілей. Третя задача СУ: створення стратегії, планування стратегії, адаптивна стратегія, реальна стратегія. Види стратегій фірми. Види стратегій для рівнів корпоративної культури. Основні елементи. Конкурентні підходи в стратегіях. Четверта задача СУ. Реалізація стратегії. Створення системи управління СУ і основних підсистем управління. П'ята задача СУ: замір і оцінка результатів діяльності, аналіз нових напрямків, проведення коректив. Взаємозв'язок усіх завдань СУ. Матриця стратегій.

Тема 3. Аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища організації.

Карта системи «організація – зовнішнє середовище». Концептуальні основи діагностики. Діагностика зовнішнього середовища. Аналіз конкурентоспроможності підприємства.

Тема 4. Базові та функціональні стратегії.

Принцип стратегічних кривих у теорії стратегічного управління. Стратегія оперативного реагування. Захисна стратегія. Стратегія стабілізації. Основні види стратегій. Наступальні і оборонні стратегії. Стратегії конкуренції на різних етапах життєвого циклу галузі.

Тема 5. Стратегія виробництва.

Стратегії відкачки капіталу. Стратегії зміни курсу і реструктуризації. Спеціалізація виробництва. Стратегія диверсифікації. Стратегія диференціації. Стратегія концентрації.

Формування портфеля стратегій. Сім детермінант портфеля стратегій організації. «Сильні» і «слабкі» сигнали в стратегічному управлінні. Прогнозування результатів

Література: [1–19].

Тема 6. Розробка стратегії підприємства.

Місія і цілі організації. Визначення стратегій організації. Конкретизація цілей діяльності. Соціальна, фінансова, маркетингова стратегії.

Змістовий модуль 2

Тема 7. Реалізація стратегії та контроль виконання стратегії.

Модельовання побудови та оцінка стратегій. Процес реалізації стратегії. Система стратегічного управління. Технології управління змінами в організації. Управління ризиками.

Види та принципи контролю. Умова і зміст робіт зі здійснення змін в організаціях. Напрямок удосконалювання механізму реалізації стратегій. Ключові фактори успіху.

Тема 8. Розробка стратегії розвитку підприємства.

Загальна характеристика підприємства. Загальна характеристика стратегії. Організаційні форми управління підприємством. Проектування структури управління.

Основні техніко-економічні показники підприємства: аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства, аналіз зовнішнього середовища підприємства, аналіз внутрішнього середовища підприємства.

Тема 9. Формування стратегії бізнесу.

Стратегічна позиція проекту. Економічні результати й ефективність стратегії. Процес

прийняття рішень. Конкурентоспроможність фірми. Реінжиніринг бізнес-процесів.
Література: [1–4; 21; 28; 41; 43].

Тема 10. Мотивація стратегічних змін.

Опір стратегічним змінам. Мотивація стратегічних зрушень. Концепція “організаційного розвитку. Управлінське консультування. Методичні основи дослідження й оцінки стратегій. Проведення досліджень і оцінка стратегій.

Тема 11. Короткостроковий аналіз галузі за допомогою основних стратегій організації.

Оцінка сил конкурентів, п'ять сил конкуренції за М. Портером. Визначення конкурентоспроможності галузі. Аналіз стану підприємства. Оцінка існуючої стратегії підприємства. Аналіз прибутковості фірми, позиції фірми на ринку. Фактори, що впливають на розробку стратегії. Матриця І. Ансоффа, ЖЦП, Мак-Кензі, Томпсона і Стрікланда.

Тема 12. Аналіз внутрішнього стану фірми.

SWOT-аналіз. Визначення внутрішніх сильних і слабких сторін. Загрози й можливості зовнішнього середовища. Масштаби кожного з показників. Матриця SWOT-аналізу. “Портфоліо-аналіз”. Вибір ключових показників. Побудова 9-елементної матриці. Визначення рішень з пріоритетного фінансування напрямків фірми.

Методи викладання, навчання:

Лекції.

Практичні заняття: бесіда, публічне обговорення питань тем курсу, виконання ситуаційних завдань, розв'язання кросвордів, мультимедійна презентація доповіді, реферату, методи контролю і самоконтролю.

Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ): практичні завдання, дослідження та аналіз історичних процесів в історії менеджменту, складання кросвордів, електронна презентація на обрану тему наукової доповіді.

Форми контролю успішності навчання:

Контрольні заходи з перевірки успішності засвоєння навчального матеріалу з дисципліни включають: поточний контроль, виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ), підсумковий контроль.

Поточний контроль має на меті перевірку виконання завдань як аудиторної, так і самостійної роботи студентів та може проводитися в таких формах:

- експрес-опитування, перевірка підготовлених виступів, доповідей з тематики лекційних занять;
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на аудиторних заняттях;
- перевірка виконання завдань СРС.

Контроль виконання *ІНДЗ* здійснюється у формі перевірки практичних завдань, наукової доповіді на обрану тему з електронною презентацією.

Формою *підсумкового контролю* з навчальної дисципліни є *екзамен*.

Семестровий екзамен – вид підсумкового контролю засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр, що проводиться в період екзаменаційної сесії.

Форма проведення семестрового екзамєну – електронне тестування. При проведенні *підсумкового контролю* у формі електронного тестування використовується набір тестових завдань, які містяться в бібліотеці електронних курсів системи дистанційного навчання СУРА для перевірки знань студентів.

Рекомендована література:

1. Бровкова О. Г. Стратегічний менеджмент. навч. посіб. для ВНЗ. Київ. Центр учб. л-ри.

2012. 224 с.

2. Бутко М.П. та ін. Стратегічний менеджмент. навч. посіб. К. Центр учбової літератури.2016. 376 с.
3. Василенко В.О., Ткаченко Т.І. Стратегічне управління: навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2013. 396 с.
4. Ігнат'єва І.А. Стратегічний менеджмент: підручник К.: Каравела, 2008. 480 с.
5. Кіндрацька Г. І. Стратегічний менеджмент : навч. Посіб. Львів: Львівська політехніка, 2010. 407 с.
6. Король Б.О., Мороз Е.Г. Стратегічний менеджмент. навч. посіб. Рівне.:НУВГП.2015. 263с.
7. Краснокутська Н.С. Стратегічне управління : навч.посіб. для студентів економічних спеціальностей. Харків : НТУ «ХПІ», 2017. 460 с.
8. Мізюк Б. М., Тучковська І. І., Артишук І. В. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. Львів: Вид-во «Магнолія» 2006». 2013. 376 с.
9. Подольчак Ю.Н. Стратегічний менеджмент. навч. посіб. Львів. Видавництво Львівської політехніки. 2016. 424 с.

Електронні ресурси:

10. Краснокутська Н.С., Кабанець І.А. Стратегічне управління : навч.посіб. для студентів економічних спеціальностей. Харків : НТУ «ХПІ», 2017. 460 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/37815/1/Book_2017_Krasnokutska_Stratichne_upravlinnia.pdf
11. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. [М.П.Бутко, М.Ю.Дітковська, С.М.Задорожна та ін.] К. : «Центр учбової літератури», 2016. 376 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Butko_Mykola/Stratichnyi_menedzhment.pdf
12. Стратегічний менеджмент. Частина 1. Теоретичні засади формування системи стратегічного управління в організації : навч. посіб. у структур.-логіч. схемах / Г. І. Забродська, Л. Д. Забродська, Т. С. Пічугіна, А. П. Грінько. Х. : ХДУХТ, 2017. 118с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_2005_81045597.pdf
13. Тертичка В.В. Стратегічне управління : підручник. Київ : «К.І.С.», 2017. 932 с. URL: <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/08/StrategicManagment.pdf/>

Система оцінювання результатів навчання:

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Підсумкова оцінка (залік) виставляється на підставі суми накопичених балів студентом, отриманих у ході поточного контролю, виконання індивідуального завдання.

Схема розподілу балів:

50 балів (поточний контроль)	10 балів (контроль виконання індивідуального завдання)	40 балів (підсумковий контроль - екзамен)
---------------------------------	--	---

Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

30 балів (поточний контроль)	5 балів (контроль виконання індивідуального завдання)	25 балів (підсумковий контроль - екзамен)
---------------------------------	---	---

Накопичування балів з навчальної дисципліни під час *поточного* контролю відбувається під час оцінювання таких видів робіт:

- 1) експрес-опитування, участь у дискусіях, доповіді (презентації), виступи на практичних заняттях;
- 2) виконання практичних, ситуаційних індивідуальних завдань;
- 3) усне опитування;
- 4) електронне тестування;
- 5) виконання завдань самостійної роботи;

б) участь в наукових конференціях за тематикою курсу.

Загальна семестрова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться у національну шкалу відповідно до таблиці

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії і порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів під час усіх видів контролю здійснюється відповідно до затверджено в університеті «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень з навчальних дисциплін здобувачів вищої освіти» (URL : <https://www.suem.edu.ua/normatyvni-dokumeny>).

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Стратегічне управління».

Політика щодо пропусків занять

Студенти мають відвідувати лекційні й практичні заняття. Відсутність студента на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку студентів і поліпшенню іміджу університету (факультету).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Студенти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Студент, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо студент не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

Силабус затверджено на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування,
протокол від «04» 09 2023 р., № 19.